

Sedaj je tudi to onemogočeno, ker je na eni strani vino previsoko obremenjeno, na drugi strani pa dobava vina naravnost od vinogradnika močno ovirana. Zaradi tega je tudi upravičena zahteva vinogradnikov, da bi naj bilo treba plačati trošarino le od vina, ki ga prodajo v nadrobni prodaji, ne pa tudi za ono, ki ga kupi potrošač naravnost od vinogradnika ali ga pridobi za zamenjavo za druge kmetijske pridelke. Celo podariti bi ne smel nihče vina, ne da bi plačal predpisano trošarino.

Ali trošarina od litra ali pa pavšalna trošarina?

Sedaj je uvedena pri nas trošarina od litra, svoječasno je bila uvedena tudi že pavšalna trošarina. Pri zadnjem načinu pobiranja trošarine bi plačal nek določen znesek vsak gostilničar, promet z vinom pa bi bil popolnoma prost. Seveda bi plačali tako trošarino na vino samo točilci vina na drobno, dočim bi bili pridelovalci vina trošarine prosti. Prav gotovo bi se promet z vinom pri tem načinu pobiranja trošarine močno dvignil, ker bi marsikdo lahko užival vino, ki ga sedaj ne more. To bi se pa ne zgodilo na škodo gostilničarjev. Kdor gre v gostilno, gre itak neglede na to, ali ima na razpolago vino doma ali ne. Prepričani pa smo, da bi bilo potem v gostilni dobiti mnogo boljšega vina kot sedaj, ker je boljše vino zaradi trošarine sedaj tudi za gostilničarja predrago, pa tudi oviran promet z vinom mnogokrat sedaj preprečuje pravilno kletarjenje v gostilničarjevi kleti. Oblast bi dobila mogoče nekaj manj trošarine na vino kot sedaj, bi pa prišla končno na isto, ker bi odpadli tudi vsi izdatki, ki jih ima oblast sedaj zaradi potrebe kontrole pri prodaji vina in pri pobiranju te. Potem bi odpadlo tudi vse morebitno tihotapljenje vina, ki se sedaj mogoče dogaja, ker bi postalo nepotrebnost. Zaradi tega je čisto upravičena zahteva vinogradnikov po izvedbi pavšalne trošarine, je pa tudi izvedljiva.

Vinogradniško vprašanje je vprašanje obstoja naše severne meje v narodnostnem oziru

Večina prebivalstva severnega dela Slovenije je odvisna od tega, kako se bo prodalo vino. Prav dobra je misel nekakega dobrega poznavalca najrevnejšega dela severne Slovenije, to je Haloz, da bo temu predelu pomagati le na ta način, da omogočimo tamkajšnjim ljudem prodajo njihovega pridelka —

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovce« greknjo vodo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

vina po primerni ceni. Tudi viničarsko vprašanje bo rešeno učinkovito takrat, ko bodo lahko vinogradniki prodali vino po primerni ceni. Svoječasno je bilo pravilo, da je plačal vinogradnik dnino v višini cene enega litra vina. Kako naj sedaj isti vinogradnik plača trikratno ali celo štirikratno dnino od cene litra vina? Naša severna meja bo močna, ako bo gospodarsko močan nekdanji in sedanji steber ob njej. To pa je in bo edino naš kmet. Zato je neobhodno potrebno, da pričnemo razmotrivati o tem za naše prebivalstvo severne meje tako važnem vprašanju trezno in ga skušamo rešiti tako, da bo lahko vinogradnik spet prosteje zadihal.

Po Jugoslaviji

Volilni red za parlament, ki je bil kot načrt objavljen, je vlada z ozirom na izražene kritike in želje v nekaterih točkah preuredila. Ostale so državne liste. Vložiti se more državna lista samo, če je zbrano na njej vsaj 15 okrožnih list. Z državne liste more biti izvoljen samo njen nosilec, in sicer v primeru, da je dobila lista vsaj 100.000 glasov. Okrožne liste imajo vsaka svojega nosilca, ki pride pri dodelitvi mandatov, ki jih je dobila lista, prvi v poštvi in potem šele okrajni kandidati v vrstnem redu po številu dobljenih glasov. Vpeljan je proporc po D'Hontovem sistemu. V nov volilni red je sprejeta določba, da pride en poslanec na vsakih 40.000 prebivalcev; če znaša višek od 40.000 najmanj 25.000, dobi okrožje še enega poslanca. Tako bo Slovenija tudi v bodoče imela toliko poslancev kot doslej, to je 29. Število volilnih okrožij v Sloveniji ostane nespremenjeno, kakor v prvotnem načrtu, to je šest. Mesto Ljubljana voli dva poslanca, ljubljansko volilno okrožje (Gorenjska) pet, novomeško okrožje (Dolenjska) pet, celjsko šest, mariborsko štiri, mursko-soboško sedem.

Četrto banovino zahtevajo muslimani. Ta bi naj bila Bosna in Hercegovina, ki tvori sedaj vrbasko in drinsko banovino. Voditelj muslimanov minister dr. Kulenović poudarja to svojo zahtevo ob vsaki priliki ter izjavlja, da se bodo muslimani za njeno uresničitev vztrajno borili. Kot razlog navajajo muslimani, da je Bosna in Hercegovina pomešana s srbskim, hrvatskim in muslimanskim življenjem, da torej ne spada ne v hrvatsko ne v srbsko banovino, marveč mora tvoriti posebno jugoslovansko banovino. Ta zahteva pa ni našla prijaznega odmeva na srbski strani.

Složna domovina. Pred letom dni, 5. februarja 1939, je Dragiša Cvetković sestavil

Proti prehladu lahko vzamete 1-2

ASPIRIN tablete

Ni drugega zdravila po imenu »Aspirin«, temveč edino-le »Bayer«-jev Aspirin.

Ogl. reg. pod S. br. 37092 od 22. XII. 1939.

svojo vlado. Ob prvi obletnici te vlade je ministrski predsednik dal časnikarjem izjavo, v kateri je poudaril velik pomen narodnega sporazuma. V najkritičnejših trenutkih mednarodnega položaja, tako je rekel predsednik vlade, smo vsemu svetu lahko odločno in jasno povedali, da je naša domovina složna, da je duhovno zedinjena in pripravljena odločno braniti svoje meje. Danes se razpravlja o mejah banovine. Nad vsemi banovinami pa je širša, močnejša in večja zunanja meja Jugoslavije, ki smo jo vsi odločno braniti in ki omogoča rešitev vseh notranjih vprašanj. Če se vprašanje postavi tako, se bo sporazum o enakosti in enakopravnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev izvedel popolnoma do kraja.

Nemci v Jugoslaviji se vedno bolj delijo pod svetovno-nazornim vidikom. Na eni strani so ljudje krščanskega svetovnega nazora, ki hočejo svetinjo krščanske vere ohraniti bodi rodovom, na drugi strani pa so ljudje nemškega narodno-socialističnega gledanja na svet.

Dosedanja reševalna dela na rušilu »Ljubljana«. Zadnjič smo poročali, da se je potopil 25. januarja v pristanišču Šibenik v Dalmaciji po končanih maneverskih vožnjah naš rušilec »Ljubljana«. Ladjo bodo dvignili z ju-

Lahka zadeva

Znani nemški pisatelj žaloiger Grillparzer je bil v visoki starosti izvoljen v poslansko zbornico. Bil je tedaj že močno naglušen. Ko so ga vprašali, kako utegne sprico svoje betezne naglušnosti zmirom pravilno oddati svoj glas pri glasovanju, jim je odgovoril: »Nič lažjega kakor to. Pri vsakem glasovanju opazujem kneza Windischgrätzta. Ako on vstane, jaz ob sedim — ako pa on ob sedi, jaz vstanem.«

*

Mesto v vojnem stanju z Rusijo

Že 85 let je mesto Warwick v Angliji v »vojnem stanju« z Rusijo. To mesto, ki je bilo dolgo časa jabolko prepira med Anglijo in Škotsko, je dobilo sčas-

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

Karanzin se je pobral s tal z željo po maščevanju. Nekaj dni je kuhal v sebi razne načrte. Naposled se je odločil za to, da Šubinovo pozornost obrne od Natalije na Natašo, ki je mlajša in lepša. Vsak dan mu je pripovedoval o Nataši. Dopovedoval mu je, da v vsej okolici ni lepše ženske od nje. Ko je mislil, da je že dovolj pripravil Šubina, mu je naravnost svetoval, naj se loči od Natalije in se oženi z Natašo. Prepričan je bil, da Nataša ne bo pristala na Šubinovo ponudbo in ta bo v svoji maščevalnosti našel razlog, da jo spravi v očeško ječo. Karanzin pa se je opekel. Šubin je ravno tistega dne imel zelo dober obed, ki mu ga je pripravila Natalija. Ko je slišal Karanzinov nasvet, se je jezno zakadil v svetovalca, ga brcnil v trebuh in mu rekel:

»To te bo naučilo, da se boš od sedaj naprej brigal za svoje stvari!«

Karanzin je molčal, toda zaklel se je, da bo našel drugo sredstvo, s katerim bo uničil deklico.

*

Nataša je že pred kakima dvema urama videla, da sta se Dragin in Simnov vrnila domov.

Zaradi očetovega izostanka se spočetka ni vznemir-

jala, ker se je večkrat primerilo, da se je oče nekoliko zamudil, in sicer zato, da sta z Olgoporom skrila ribe. Polagoma pa se je začela vznemirjati.

To se še ni zgodilo, da bi oče za dve uri zaostal. Njegova zamuda je navadno znašala pol — do tri četrt ure.

Kaj se je zgodilo? Čoln se gotovo ni potopil, ker bi jim Dragin ali Simnov povedala. Ali pa se je morda nesreča tako zgodila, da ta dva nista videla?

Njen nemir se je povečal, ko je zagledala tri konjenike. Ko so se bližali njihovi hiši, se je naglo skrila. Ko se je pozneje nekoliko opogumila in pogledala iz za ogle, je videla, da so se konjeniki ustavili pred Šubinovo hišo. Pozneje je videla Šubina, ko je šel v spremstvu teh konjenikov proti Dnjestru. Zdelo se ji je, da je prihod konjenikov ter Šubinov odhod k Dnjestru v zvezi s tajno, katero je za njo predstavljala nerazumljiva zamuda njenega očeta.

Nataša se je podala k materi, ki je sedela pri ognjišču. Očetova juha se je grela na žerjavi. Starka je razmišljala o svoji bedi. Kadar ji je duh zablodil v preteklost, je bil ta spomin zanjo nova muka. Samo molitev jo je še tešila. Brez nje bi že pred leti bila omagala.

K sreči mož, Ivan Krilov, ni klonil. Kolikokrat jo je bodril:

»Žena, proč z malodušjem! Bog se nas bo spet usmilil. Napočil bo dan, ko bodo premagani boljševiki,

goslovanskimi dvigalnimi napravami in so sedaj na delu potapljači. Potapljači so predvsem potegnili iz ladje truplo edine smrtne žrtve pri nesreči, strojnika Grieshaberja. Rajnega so našli poleg tanka za nafto, katerega je še odprl v zadnjem trenutku, s čimer je rešil pred enim letom v morje spuščeno bojno ladjo eksplozije in je s tem dejanjem preprečil popolno uničenje ladje.

Pomanjkanje duhovnikov na Hrvaškem je predmet, s katerim se peča zagrebški nadškof dr. Stepinac v svojem postnem pastirskem pismu. Prav zanimive so številke, ki jih navaja to pismo. Nadškofija obsega ozemlje 22.000 kvadr. kilometrov, na katerem prebiva 1.800.000 vernikov. Župnij je 367, od katerih so mnoge prevelike, vsled česar bi bilo potrebno jih razdeliti in boljše zaokrožiti. Za katehetska mesta je danes potrebno vsaj 200 katehetov, poleg tega je treba 367 župnikov in najmanj 300 kaplanov. Za redno dušno pastirsko službo po župnijah in za veroučitelje je danes treba najmanj 900 duhovnikov. V nadškofiji pa je samo 573 svetnih duhovnikov, od katerih je le 500 sposobnih za delo. Primanjkljaj duhovniškega osebja torej znaša 500 oseb.

»Jutro« (3. februarja) je objavilo na zadnji strani člančič o razmerju med obleko in moralo, ki mu je namen dokazati z zgodo-

vinskimi »dejstvi«, da med obleko in moralo ni tesne, notranje zveze. Prava narodopisna znanost kajpada uči druga, in to resnična dejstva, da so namreč vsi narodi rabili in rabijo obleko, da pokrivajo svojo nagoto. Če res ni nobene zveze med obleko in moralo, kakor to uči JNS glavno glasilo, naj »Jutro« kulturni zgodovinar odgovori na vprašanje: Zakaj pa najpripustejša prirodna ljudstva v vročih krajih ne hodijo kar naga okoli, saj jim radi vročine ni treba niti najmanjšega koščka obleke? Ali ni to radi naravne sramežljivosti, ki je stražarka morale? Če bi te sramežljivosti bilo več med nekaterimi tako zvanimi kulturnimi damami po raznih letoviščih, bi tudi bilo manj nagote.

»Nova doba« in maškarada. Celjsko glasilo JNS je prineslo v zadnji številki celo vrsto napovedi in priporočil raznih maškarad. Med temi so tudi bile naslednje: pustno rajanje za sokolsko deco v Celju, maškarada sokolskega društva v Braslovčah, maškarada sokolskega društva Store-Teharje, pustni korzo v sokolski dvorani v Hrastniku, sokolska maškarada v sokolskem domu v Laškem v soboto, 3. februarja, mladinska maškarada v nedeljo, 4. februarja v sokolskem domu v Laškem z obljubo nagrad za najlepše maske... Namesto priznanja za napredek mladine v prosveti in krepostnosti pa nagrade za najlepše maškarade! Vsak po svoje!

Važni gospodarski predlogi

Krajevna Kmečka zveza v Dobrni pri Celju je imela redni letni občni zbor v nedeljo, dne 28. januarja. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da je bilo delovanje edinice zelo razgibano in uspešno. Priredila je več predavanj iz kmetijstva, oskrbela skupno nabavo koruze, živinske soli in modre galice, dosegla zvišanje cene mleku na 2 din za liter, stavila oblastvom in glavnemu odboru predloge, ti-

čoč se zboljšanja kmetovega položaja, in drugo. Na občnem zboru so bili soglasno sprejeti tudi sledeči predlogi:

1. Carina na uvoz kmetijskih strojev naj se odpravi, da se omogoči nabava boljših in cenejših strojev.

2. Leto za letom stavijo naše kmetijske organizacije predloge, da se zajec, največji škodljivec sadjarstva, izloči iz lovske zaščite.

Angleški vojaki na zapadnem bojišču poslušajo radijska poročila

Na Finsko prihaja vse polno prostovoljcev: švedski prostovoljec

Letalski častnik iz angleške Indije na zapadni fronti

Francoski vojaki prevažajo na bojišče časopise na motorjih

ki se borijo zoper njega in nas zatirajo. Bog jih bo udaril.

Leta so že minula, a boljševiki so še vedno gospodarili, Bog jih ni udaril.

Nataša je bila istega čustvovanja ko oče. Zaupala je. Iz njenih oči je vedno odseval tisti tajinstveni plamen, ki ogreva mladost in ki ni nič drugega, kakor upanje v življenje.

Slučaj Klavsa Andrejeva ji je sicer vsekal globoko rano, a polagoma jo je prebolela. Skrb za mater in brata je zatrla v njej misel na lastno bol.

Med temi rdečkariji, ki so vznemirjali deželo, preganjali ljudi ko divje zveri in morili v njih upanje v boljše čase, je ona ohranila zaupanje v rešitev, svobodo...

Starka je sključen sedela in skrivala obraz v dlani. Nataša je mislila, da dremlje in je ni motila. Sedla je na stolček na drugi strani ognjišča. Da bi pregnala nemirne misli, je začela moliti.

Čez nekaj časa se je zaslislal iz sobe suh kašelj. Deklica je vzdrhtela. V srcu se ji je vzbudilo sočutje do ubogega brata. Kako rada bi mu pomagala! Pol življenja bi dala za njegovo zdravje. Tako mlad je še in že zapisan smrti. Z njim vred je trpela.

Od brata so pohitele njene misli k očetu. Nemir se je spet vzdramil v njenem srcu. Čutila je, da mora narediti konec tej negotovosti.

»Mati!« je nežno poklicala.

Starka je dvignila glavo in jo vprašaje pogledala.

»Jaz bom šla k Olgoporovim, morda je oče pri njih.«

»Le pojdi! Tudi jaz sem že nemirna zaradi tako dolge zamude.«

»Z Bogom, mati!« je še Nataša rekla. Nato je odšla. Mati se je sklonila nad ogenj in je pobrskala po žerjavi. Nato si je spet zakrila obraz in se zamislila.

Nataša je skoraj tekla. Zdelo se ji je, da jo preganjajo temne sence. Zbežati jim je hotela, a čim bolj je hitela, tem bolj so silile za njo.

Vsa zasopla se je ustavila pri vratih Olgoporove hiše. Hitro jih je hotela odpreti in vstopiti, a zaslislala je otroški jok. V srcu je začutila velik nemir. Zaslutila je, da tudi Olgoporova ni doma. Pred očmi se ji je zameglilo. Čez čas je zadušila v sebi razburjenost. Odprla je vrata in vstopila.

Soba, v kateri se je znašla, je nudila sliko največje bede. Ob stenah so stale stare, polomljene postelje brez posteljnine. Spredej je bila zamazana miza. Na njej je nekaj praznih krožnikov zastoj pričakovalo bomo prežganko. Raz oken so visele zamazane, raztrgane zavese... To sobo je Nataša poznala kot eno najlepših v Balti. A zadnja leta se je Olga Olgoporova zastoj borila proti bedi in je vse skupaj pustila v nemar.

Sredi sobe je sedela Olga, obkrožena z otroci. Uboga

ma statut svobodnega mesta. Leta 1854 je Anglija v svojem imenu kakor tudi v imenu Irske, Škotske, Walesa in svobodnega mesta Warwick napovedala Rusiji vojno. Po dveh letih so sklenili mir, toda k podpisu mirovne pogodbe so pozabili povabiti tudi zastopnike Warwicks. Nekaj iznajdljivi častnikar je to pred kratkim doglal in je presenečenim warwiskim mestnim očetom sporočil, da je mesto v času, ko se Anglija tako poteguje za tesno zvezo z Rusijo, bila prav za prav še vedno v vojnem stanju s to državo.

*

Najhitrejša riba

Kakor je neki ribogojec v Seattle, Wash. po dolgem raziskovanju doglal, je jastog najhitrej-